

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoCsp/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420200638
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4420200638.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kováč, s. r. o., Bratislava - Staré Mesto, Kubániho 16, IČO: 36 857 033, proti žalovanému: L. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom L., X. 4, zastúpený JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, IČO: 37 756 508, o zaplatenie 3 993,40 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 5. novembra 2021 č. k. 13Csp/12/2020-224 v jeho vyhovujúcom výroku (I.) a vo výroku o náhrade trov konania (IV.) takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku (I.), ako aj vo výroku o nároku na náhradu trov konania (IV.) **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 2 211,40 eura s 8% úrokom z omeškania ročne zo sumy 239 eur od 30. 05. 2016 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 30. 06. 2016 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 30. 07. 2016 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 30. 08. 2016 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 30. 09. 2016 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 30. 10. 2016 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 30. 11. 2016 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 30. 12. 2016 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 30. 01. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 02. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 03. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 04. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 05. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 06. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 07. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 08. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 09. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 10. 2017 do zaplatenia, zo sumy 247 eur od 29. 11. 2017 do zaplatenia a zo sumy 247 eur od 29. 12. 2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní po právoplatnosti rozsudku (I.). V časti o zaplatenie istiny v sume 300 eur s 8% úrokom z omeškania ročne zo sumy 150 eur od 08. 04. 2020 do 05. 05. 2020 a zo sumy 150 eur od 06. 05. 2020 do zaplatenia zastavil (II.). V zostávajúcej časti istiny a príslušenstva súd žalobu zamietol (III.). O trovách konania rozhodol tak, že priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25% (IV.).

1.1. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v rozhodnom období, § 497, § 499, § 502, § 503, § 504, § 388, § 392, § 397 Obchodného zákonníka, ako aj zisteným skutkovým stavom.

1.2. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zo Zmluvy o revolvingovom úvere č. 169649-25044 zo dňa 25. 04. 2013 (uzatvorenej podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka) uzavretej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom (ktorý je v nej identifikovaný ako živnostník so zápisom v živnostenskom registri) súd zistil, že žalobca poskytol žalovanému úver v sume 10 375 eur, ktoré sa žalovaný zaviazal splátiť v 42 mesačných splátkach po 247 eur. Podľa článku 12.1. zmluvy sa strany dohodli na tom, že v prípade omeškania dlžníka so splácaním dlhu je veriteľ oprávnený požadovať zmluvnú pokutu vo výške 5% z nominálnej výšky úveru. Zo splátkového kalendára súd zistil, že počnúc od 29. 05. 2013 do 29. 10. 2016 mal z uvedeného úveru uhradiť splátku v sume 247 eur mesačne vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca. Zo žiadosti žalovaného zo dňa 24. 04. 2013 o poskytnutie úveru, adresovanej žalobcovi, súd zistil, že žalovaný žalobcu požiadal o úver v sume 10 374 eur a to na podnikateľské účely, keď žalovaný sa identifikoval svojím IČO, DPH a zápisom v živnostenskom registri. Z osvedčenia žalovaného o živnostenskom oprávnení súd zistil, že žalovaný je živnostníkom od 01. 02. 2012. Z jednotlivých dodatkov zo zmluvy, a to zo dňa 17. 03. 2014, 07. 08. 2014 a 08. 04. 2014 súd zistil, že splátky č. 10, 11, 15, 16, 35 a 36 boli odložené a bol dohodnutý nový splátkový kalendár, pričom pri každom dodatku a povolení odkladu splátky sa dlžník zaviazal zaplatiť zmluvnú odmenu za vykonanie odkladu splátky v sume 494 eur. Z faktúr č. 915001512 zo dňa 14. 04. 2015 a č. 917000186 zo dňa 14. 02. 2017 súd zistil, že žalobca nimi fakturoval žalovanému zmluvnú pokutu v sume 2x 518,70 eura (5% z úveru), a to za splátku č. 23 a č. 45.

1.3. Ako prvú a základnú otázku si súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení riešil, či medzi stranami vznikol spotrebiteľský vzťah, alebo nie. Táto otázka bola medzi stranami sporu sporná. Súd skonštatoval, že žalovaný tým, že uzavrel predmetnú zmluvu a je v nej uvedené, že si berie úver na podnikateľské účely, sa dostal sám do dôkaznej núdze o tom, že nedokáže preukázať, či peňažné prostriedky z nej použil na svoje podnikanie, alebo nie. Námietku, že tomu tak nebolo, žalovaný vzniesol po prvýkrát až v priebehu tohto konania, čo sa súdu javilo ako účelové a až vo chvíli, kedy si veriteľ voči nemu uplatnil nárok. Žalovaný neuniesol dôkazné bremeno v tom smere, že by preukázal, že v danom právnom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ, nenavrhol v tomto smere žiadne dôkazy, iba jeho tvrdenie, že predmetné prostriedky nepoužil na podnikateľské účely, nie sú dostatočným dôkazom. Súd preto vzťah medzi stranami sporu nepovažuje za spotrebiteľský a žalovaný požíva ochranu, ktorú zákon priznáva iba spotrebiteľovi. Poukázal aj na zhodný záver odvolacieho súdu v predchádzajúcom rozhodnutí v tejto veci.

1.4. Zo zhodných vyjadrení strán sporu mal súd preukázané, že žalovaný z uvedeného úveru uhradil žalobcovi 8 900 eur, keď bolo uhradených prvých 36 splátok po 247 eur a časť splátky č. 37 vo výške 8 eur. Pokiaľ žalobca tvrdil, že listom zo dňa 14. 02. 2017 oznámil žalovanému, že je v omeškaní a je oprávnený v zmysle zmluvy zosplatiť všetky záväzky zo zmluvy, súd mal za to, že túto skutočnosť žalobca nepreukázal.

1.5. Vychádzajúc z toho, že dohoda medzi stranami sporu bola taká, že žalobca poskytne žalovanému úver v sume 10 374 eur, pričom súčasťou mesačných splátok (247 eur x 42 mesiacov = 10 374 eur) je úrok, a preto je zrejmé, že z výšky poskytnutého úveru 10 374 eur tvorí istina sumu 5 000 eur a úrok ako príslušenstvom pohľadávky sumu 5 374 eur a tiež to, že žalovaný z uvedenej sumy uhradil 8 900 eur. Je zrejmé, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere (nie spotrebiteľská zmluva), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver v sume 5 000 eur, ktoré sa zaviazal žalovaný zaplatiť v 42 mesačných splátkach a zaplatiť tak celkovo 10 374 eur.

1.6. Ustanovenie § 499 Obchodného zákonníka má v zmysle § 263 ods. 1 Obchodného zákonníka kogentnú povahu, avšak v tomto prípade sa uplatňuje zásada zmluvnej voľnosti. Zmluva o úvere predstavuje absolútny obchod, zmluva prejavuje vôľu zmluvných strán a strana, ktorá s takouto formuláciou súhlasila, sa v zásade nemôže domáhať neplatnosti tohto ustanovenia. Žalovaný v čase uzatvorenia úverovej zmluvy súhlasil s jej podmienkami za súčasného rešpektovania zmluvnej voľnosti strán sporu, preto je povinný v zmysle zmluvy plniť. Predmetný vzťah je absolútnym obchodom a vzťahujú sa naň ustanovenia § 497 a § 507 Obchodného zákonníka, podľa ktorých súd nárok aj posúdil. Dohoda neodporuje žiadnemu právnenému predpisu a nie je v rozpore s dobrými mravmi, preto z nej žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie nesplatennej časti úveru.

1.7. Žalovaný splatil úver (vrátane nákladov) iba čiastočne, keď nesplatenou časťou úveru zostala suma 1 474 eur, ktorá pozostávala z 37. splátky vo výške 239 eur a splátok č. 38 až č. 56 vo výške 247 eur (19 x 247 eur). K zaplateniu tejto sumy ako nesplatenej časti úveru súd žalovaného preto zaviazal.

Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu 2 x 518,70 eura, súd konštatuje, že z obsahu spisu je nepochybne preukázané, že žalovaný bol s platením splátok úveru opakovane v omeškaní, a preto je nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty dôvodný, ako to vyplýva z článku 12.1. zmluvy, a preto ho súd žalobcovi priznal.

1.8. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, súd konštatuje, že žalobca nepreukázal zosplatenie úveru, preto sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním každej splátky osobitne, a preto mu súd priznal úrok z omeškania z každej splátky odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti. Výška úroku z omeškania je určená podľa § 369 ods. 2 a § 369a Obchodného zákonníka v znení zák. č. 9/2013 Z. z. v spojení s § 1 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 21/2013 Z. z. ako základná úroková sadzba ECB zvýšená o 8%-tuálnych bodov.

1.9. Vznesená námietka premlčania dlhu 3-ročnej premlčacej doby nie je dôvodná na vzniknutý vzťah, keďže nejde o spotrebiteľský vzťah, vzťahuje sa 4-ročná premlčacia lehota podľa Obchodného zákonníka. Jednotlivé splátky dlhu sa premlčujú, každá samostatne a boli splatné podľa dodatku zo dňa 08. 04. 2016, čo znamená, že 37. splátka, ktorá ako prvá nebola uhradená v plnom rozsahu, bola splatná dňa 29. 05. 2016 a od tohto dátumu sa každá zo splátok premlčovala v 4-ročnej premlčovacej lehote, avšak žaloba bola podaná na súde dňa 11. 02. 2020, teda v čase, keď nebola premlčaná ani jedna z nich.

1.10. Pokiaľ ide o žiadosť žalovaného o splácanie dlhu, ktorý žiadal, aby mu bolo umožnené dlh splácať po 30 eur mesačne, súd mal za to, že takejto žiadosti nemožno vyhovieť. Je tomu tak preto, že najnižšia mesačná splátka by musela predstavovať najmenej sumu rovnajúcu sa pôvodne dohodnutej splátke (247 eur mesačne), a navyše, v prípade, že súd nepovažuje tento vzťah za spotrebiteľský, nie je dôvod na umožnenie splácania dlhu, a taktiež žalovaný nepreukázal dôvodnosť takejto žiadosti (pokiaľ predložil listiny, nie je zrejmé, o aké doklady ide a kým sú uhradené).

1.11. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný v rozsahu 5/8-ín (zo žalovanej sumy mu bola priznaná suma 2 211,40 eura a nárok na náhradu trov konania mu vznikol, aj pokiaľ ide o časť konania, ktoré konanie bolo zastavené vo výške 300 eur, ktoré žalovaný uhradil až po začatí konania)..... V zostávajúcej časti žalobca úspešný nebol, preto jeho úspech v konaní je 5/8-ín oproti úspechu žalovaného 3/8, pomer úspechu žalobcu je teda 2/8. Súd preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho výroku I. a vo výroku IV. napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný a to z dôvodov vymedzených v ust. § 365 ods. 1 písm. b/, keď súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a v § 365 ods. 1 písm. h/ CSP - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1. Zotrval na tom, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal jeho argumentáciou, resp. na základe predložených dôkazov dospel k nesprávnym záverom. Poukázal na to, že v zmysle bodu č. 1.1. zmluvy o úvere sa žalobca zaviazal mu poskytnúť ako dlžníkovi peňažné prostriedky vo výške 10 374 eur, pričom v bode 4.1. zmluvy o úvere sa zaväzuje veriteľovi zaplatiť zmluvnú odmenu vo výške 5 374 eur, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru a má byť splatná ku dňu poskytnutia úveru. Uvedený postup považuje za postup v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko je fyzickou osobou-spotrebiteľom. Súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal vyššie uvedeným, pričom tento postup je podľa jeho názoru v rozpore s právom na spravodlivý súdny proces.

2.2. Primárne má naďalej za to, že súd nesprávne právne posúdil obsah právneho vzťahu medzi stranami sporu, keď odmietol aplikovať ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 1930/1 zo dňa 10. 01. 2012, v zmysle ktorého: „Porušenie práva na spravodlivý súdny proces predstavuje taká interpretácia ustanovení na ochranu spotrebiteľa a to vo vzťahoch podradených režimu Obchodného zákonníka, ktorá vedie k odmietnutiu ich aplikácie na vzťahy, v ktorých vystupuje fyzická osoba, ktorá má podnikateľské oprávnenie, avšak v týchto vzťahoch sa ako podnikateľ nespráva.“

2.3. Pokiaľ by aj bol daný dôvod na uloženie povinnosti zaplatiť žalobcovi čo i len časť dlžnej sumy, bolo by na mieste prehodnotiť splatnosť priznanej sumy a zvážiť povolenie primeraných mesačných splátok, ktorých dôvodnosť bola predloženými dôkazmi dostatočne preukázaná a personalizovaná vo väzbe na jeho osobu. Povinnosť jednorazovej úhrady by mala pre jeho rodinu likvidačné následky.

3. Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a napadnuté rozhodnutie preskúmal v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (IV.) ako vecne správny podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdiť.

8. Odvolací súd, preskúmajúc rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku, ako aj v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania, dospel k záveru, že nie je potrebné zopakovať, ani doplniť dokazovanie, preto v zmysle § 383 CSP vychádzal a bol viazaný skutkovým stavom súdu prvej inštancie.

9. Z obsahu spisu vyplynulo, že žalovaný požiadal o poskytnutie Profiúveru žiadosťou zo dňa 24. 04. 2013 (č. I. 61 spisu), kde v bode IV. je uvedené jeho meno, priezvisko, číslo bankového účtu a v bode V. identifikačné údaje: obchodné meno - Peter Kmeť, IČO: 46 516 166, IČ DPH: 1078589138, s miestom podnikania: Palárikovo, s predmetom podnikania: administratívne a iné práce s tým, že je zapísaný v živnostenskom registri ObU-NZ-OZP-2012/00553-2, živ. reg. 440-30720, so sídlom adresy firmy: Budovateľská 1301/4, Palárikovo. Zároveň požiadal o poskytnutie čiastky 5 000 eur s účelom čerpania úveru: nákup výpočtovej techniky a softvéru. Ako príloha k žiadosti boli vyznačené kópie osobných dokladov, bankový účet, daňové priznanie za rok 2012 a živnostenský list. Na základe uvedenej žiadosti bola so žalovaným uzatvorená dňa 25. 04. 2013 Zmluva o revolvingovom úvere č. 169649-25044, podľa ktorej bol žalovaný opätovne označený ako živnostník s identifikačnými údajmi v živnostenskom registri, číslom registrácie, ako aj spisovým číslom s tým, že podľa bodu 1.1. sa uvádza predmet zmluvy - peňažné prostriedky poskytnuté na výkon podnikateľskej činnosti vo výške 10 374 eur, ktorý úver sa žalovaný zaviazal zaplatiť v 42 mesačných splátkach vo výške 247 eur mesačne podľa splátkového kalendára. Podľa bodu 4. zmluvy bola dojednaná za poskytnutie úveru zmluvná odmena, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru 5 374 eur a táto suma je splatná ku dňu poskytnutia úveru. K zmluve o revolvingovom úvere boli uzatvorené 3 dodatky, ktorými sa strany sporu dohodli o odklade jednotlivých splátok a zároveň sa žalovaný ako dlžník zaviazal za vykonanie každého odkladu splátok zaplatiť zmluvnú odmenu vo výške 494 eur.

9.1. Žalovaný sa v konaní bránil tým, že úver nebral na podnikanie, ale poskytnuté prostriedky z úverovej zmluvy boli použité na jeho osobné potreby a na živobytie. Preto právny vzťah medzi stranami sporu je potrebné posúdiť v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a úver považovať za spotrebiteľský a aplikovať naň zákonné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľa. Zároveň namietal aj premlčanie pohľadávky.

9.2. Súd prvej inštancie prvýkrát vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 11. 12. 2020 pod sp. zn. 13Csp/12/2020-158, keď žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 2 211,40 eura s 8%-ným úrokom z omeškania z jednotlivých súm, druhým výrokom konanie v časti o zaplatenie istiny v sume 300 eur s príslušenstvom zastavil a tretím výrokom v zostávajúcej časti istiny a príslušenstva žalobu zamietol, a napokon, žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%. V dôsledku podaného odvolania žalovaným odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku (I.) a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (IV.) zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia vyslovil právny názor, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia o povahe spotrebiteľského sporu, preto mal za to, že súd prvej inštancie správne posúdil právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako vzťah založený zmluvou o úvere podľa Obchodného zákonníka. Rozsudok súdu prvej inštancie zrušil pre porušenie

práva na spravodlivý proces, keď súd prvej inštancie sa v zákonom požadovanom rámci nevysporiadal s argumentmi žalovaného.

9.3. Súd prvej inštancie, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, vo veci opätovne rozhodol napadnutým rozsudkom, keď žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 2 211,40 eura s príslušenstvom (tak ako je špecifikované vo výroku napadnutého rozsudku) a v zostávajúcej časti istiny a príslušenstva žalobcu zamietol. Súd zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 25%.

9.4. Rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcom výroku a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania opätovne napadol odvolaním žalovaný, ktorý namietal porušenie práva na spravodlivý súdny proces, ako aj nesprávne právne posúdenie, keď súd prvej inštancie posúdil vzťah medzi žalobcom a žalovaným nesprávne, keď odmietol aplikovať ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. OZ), a napokon, súd nevážil zaviazat' ho zaplatiť priznanú sumu v splátkach.

10. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, to znamená, že rozhodnutie súdu prvej inštancie podlieha prieskumu odvolacím súdom len z dôvodov, ktoré uvedie odvolateľ v podanom odvolaní v zmysle § 380 ods. 1 CSP. Odvolací súd preto pri svojom rozhodovaní prihliadol len na také pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré boli odvolateľom uplatnené a zároveň vyšli najavo v odvolacom konaní, pričom na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd prihliadnuť nemohol, ani keby takéto porušenia zistil. Vychádzajúc teda z princípu viazanosti odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi odvolací súd v tomto rozsahu preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoach a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné, pretože súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, keď postavenie žalovaného zo záväzkovo-právneho vzťahu vyhodnotil ako postavenie podnikateľa a zmluvný vzťah medzi stranami sporu posúdil ako obchodno-záväzkový vzťah.

11. Podľa § 2 odsek 1 Obchodného zákonníka podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku alebo na účel dosiahnutia merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu, ak ide o hospodársku činnosť registrovaného sociálneho podniku podľa osobitného predpisu.

11.1. Podľa § 2 odsek 2 písmeno b/ Obchodného zákonníka podnikateľom podľa tohto zákona je osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia.

12. Z Osvedčenia žalovaného v živnostenskom oprávnení č. ObU-NZ-OZP-2012/00553-2 zo dňa 16. 01. 2012 súd zistil, že žalovaný je živnostníkom od 01. 02. 2012.

12.1. Podľa § 261 odsek 1 Obchodného zákonníka táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týka ich podnikateľskej činnosti.

12.2. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní namietal porušenie práva na spravodlivý proces v tom, že súd prvej inštancie sa nedostatočne zaoberal jeho argumentáciou a postup súdu považuje za v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko je fyzickou osobou v postavení spotrebiteľa, odvolací súd sa s touto námietkou žalovaného nestotožňuje.

Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký vadný postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj ústavno-právneho rámca a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti v konaní, právo na riadne

odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio justitiae (odmietnutie spravodlivosti) (uznesenie NS SR z 31. 10. 2017 spl. zn. 6Cdo 26/2017).

Vychádzajúc z vyššieho rámca práva na spravodlivý súdny proces mal žalovaný zrejme na mysli nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, pokiaľ ide o jeho postavenie v tomto konaní. Odvolací súd sa však s námietkou žalovaného nestotožňuje. Súd prvej inštancie v bode 29. rozsudku sa konkrétne vypořiadal ako základnou otázkou, či vzťah medzi stranami sporu je vzťahom spotrebiteľským, alebo nie. Jasne a stručne sa vypořiadal s tým, prečo vzťah medzi stranami sporu z úverovej zmluvy nepovažuje za spotrebiteľský, a teda žalovaný nemôže požívať súdnu ochranu, ktorú zákon priznáva iba spotrebiteľovi. Tento názor zaujal aj v predchádzajúcom rozhodnutí (ktoré síce bolo zrušené, ale z iných dôvodov) a takéto právne posúdenie považoval za správne aj odvolací súd, ktorý vo veci vydal predchádzajúce rozhodnutie a konštatoval, že v danom prípade nejde o spotrebiteľský vzťah. Z obsahu spisu je nesporné, že žalovaný sa tak v žiadosti o poskytnutie úveru, ako aj v samotnej zmluve o poskytnutí profiúveru identifikoval ako živnostník-podnikateľ a to svojím obchodným menom, IČOm, predmetom podnikania, zápisom v živnostenskom registri, kontaktnou adresou, na ktorej podniká a uviedol účel čerpania úveru na nákup výpočtovej techniky a softvéru. Napriek uvedenému, že žalovaný podpísal tak žiadosť o poskytnutie úveru, ku ktorému pripojil aj osvedčenie o živnostenskom oprávnení, ako aj daňové priznanie za rok 2012 a bankový účet i v žiadostiach o poskytnutie odkladu splátok svoje postavenie dlžníka-živnostníka nenamietal. To, či mal skutočne status podnikateľa pri uzatváraní zmluvy o úveru, alebo status spotrebiteľa, začal namietat až v podanom odpore proti platobnému rozkazu (č. I. 42) a následne vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu (č. I. 82). Žalovaný sa bránil tým, že nie je pravdou, že by úver bral na podnikanie, ale na osobné potreby a na živobytie. Domáhal sa preto postavenia spotrebiteľa a posudzovania zmluvného vzťahu medzi stranami sporu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný tvrdil, že nemal na výber a nemal možnosť uzatvoriť zmluvu inak, než v podobe pripravenej žalobcom.

14. Civilný sporový poriadok je postavený na povinnosti označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi tak, ako to upravuje Článok 8 CSP. Všeobecne pritom platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť a preukázať žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujú, sú záležitosťou žalovaného (rozsudok NS SR 3Cdo 2/2016 zo dňa 11. 04. 2017).

14.1. Žalovaný dôkazné bremeno o tom, že úverovú zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ nepreukázal, a teda si nesplnil povinnosť tvrdenia na svoju obranu, keď tvrdil, že zmluvu so žalobcom neuzatváral ako podnikateľ v rámci svojej podnikateľskej činnosti, ale uzatváral ju ako spotrebiteľ a bral si ju na živobytie, príp. ďalšie osobné potreby. Žalovaný v tomto smere ani nenavrhol a neoznačil dôkazy na preukázanie takto tvrdených skutočností. Na druhej strane, žalobca svoje tvrdenia o tom, že so žalovaným uzatváral úverovú zmluvu ako s podnikateľom preukázal nielen samotnou žiadosťou o poskytnutie úveru a dokladmi, ktoré žalovaný pripájal ako fyzická osoba - podnikateľ, ale aj samotnou úverovou zmluvou a ďalšími dodatkami k tejto úverovej zmluve, podpísanými oboma stranami sporu. Vykonaným dokazovaním, ale ani žiadnymi dôkazmi zo strany žalovaného nebolo preukázané, že by žalobca zneužil postavenie žalovaného nie ako podnikateľa, ale ako občana, a rovnako nebolo preukázané, že by žalovaný neuzavrel úverovú zmluvu slobodne a vážne, alebo že by mu úverová zmluva bola nezrozumiteľná, keď k uzatvoreniu samotnej úverovej zmluvy sa vyžadoval jeho aktívny postoj, či už v predložení živnostenského oprávnenia, bankového účtu alebo daňového priznania za rok 2012. Záver súdu prvej inštancie, ktorý nepovažoval úverovú zmluvu za spotrebiteľský vzťah, považoval preto aj odvolací súd za vecne správny, keď žalobca preukázal, že žalovaný o úver požiadal ako podnikateľ na účely svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný v konaní neunesol dôkazné bremeno a ani neoznačil a nepredložil žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení o postavení v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľa. Súd prvej inštancie preto správne s prihliadnutím na všetky okolnosti posúdil daný záväzkový vzťah ako vzťah založený zmluvou o revolvingovom úvere, ktorý je obchodno-záväzkovým vzťahom a nedopadá naň zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ani ust. § 52 a nasl. OZ.

15. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní žiadal o prehodnotenie splatnosti priznanej sumy a povolenie splácať priznanú sumu žalobcovi v primeraných mesačných splátkach, je potrebné uviesť, že ani táto odvolacia námietka nie je dôvodná. Súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí v bode 45. dôkladne zaoberal návrhom žalovaného, či nie je možné umožniť mu splácať dlh v splátkach. Súd prvej inštancie

poukázal na to, že žalovaný žiadal splácať sumu, na ktorú sa zaviazal v 30-eurových mesačných splátkach, pričom poukázal na výšku pôvodne dohodnutých splátok (247 eur). Dospel k záveru, že žalovaný nepreukázal dôvodnosť žiadosti, keď z listín, ktoré predložil, nie je možné zistiť, o aké doklady a úhrady a kým realizované sa jedná. Ani k podanému odvolaniu žalovaný nepripojil také dôkazy, ktorými by preukázal dôvodnosť svojej žiadosti o tom, že priznanú sumu nie je schopný zaplatiť jednorazovo, ale je potrebné, vzhľadom na jeho majetkové pomery, mu priznať plnenie v splátkach. Majetkové, ani zárobné pomery nepreukázal ani v odvolacom konaní.

Vzhľadom na to, že odvolací súd sa vypořiadal s odvolacími dôvodmi žalovaného a tieto nepovažoval za dôvodné, rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutom vyhovujúcom výroku (I.), ako aj v závislom výroku (IV.), ktorý ani nebol odvolaním namietaný, ako vecne správny podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 odsek 1 a § 255 odsek 1 CSP, ako aj článku 4 CSP a žalobcoví, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech a mal by nárok na náhradu trov odvolacieho konania, tieto nepriznal z dôvodu, že žalobcoví v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli (žalobca v odvolacom konaní nepodal žiadne vyjadrenie k podanému odvolaniu).

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).